

Viktor Maziarchuk

07.04.2014

Budżet państwowy Ukrainy: mechanizmy bilansowania

Część 3. Nowe możliwości uzupełnienia budżetu państwa

27.03.2014 Rada Najwyższa Ukrainy po przedstawieniu przez Rząd uchwaliła zmiany w budżecie państwa na 2014 rok¹. W części dotyczącej uzyskania dochodów przez budżet państwa, wniesione zmiany dotyczą zmian w przepisach podatkowych i celnych (zapewnią dodatkowe wpływy w wysokości 24,7 mld UAH lub 1,64 mld euro). Dokonano także przeglądu wskaźników wpływów do budżetu państwa w zakresie podstawowych podatków i opłat.

Dochody w zweryfikowanym budżecie państwa na 2014 rok uległy zmniejszeniu o kwotę 19,4 mld UAH (1,29 mld euro) i zostały ustalone na poziomie 482,5 mld UAH (32,16 mld euro)². Wśród głównych czynników, które miały wpływ na zweryfikowanie prognozowanych dochodów budżetu państwa należy wymienić:

1. Uchwalenie realistycznej makro prognozy – zmniejszenie dochodów o 44,1 mld UAH (2,94 mld euro). W wyniku rewizji makro wskaźników, na których opierają się wyliczenia budżetu, zostały znacznie obniżone wskaźniki prognozy budżetu dotyczącej dochodów, a mianowicie:

- 11,12 mld UAH (0,741 mld euro) wpływy z tytułu podatku VAT od towarów zaimportowanych przez Ukrainę w wyniku znacznego pogorszenia prognozy w zakresie importu towarów;
- 5,90 mld UAH (0,393 mld euro) wpływy z tytułu podatku dochodowego przedsiębiorstw, co jest związane z wynikami rocznego deklarowanego podatku;
- 5,86 mld UAH (0,391 mld euro) podatek dochodowy od osób fizycznych w związku z weryfikacją funduszu wynagrodzenia za pracę;
- 4,94 mld UAH (0,329 mld euro) podatek od towarów i usług od towarów wyprodukowanych na Ukrainie, co jest uwarunkowane pogorszeniem prognozy indeksu produkcji przemysłowej;
- 4,44 mld UAH (0,295 mld euro) podatek akcyzowy od towarów wyprodukowanych na Ukrainie poprzez doprecyzowanie prognozowanych wielkości sprzedaży towarów podlegających akcyzie.

Ponadto została podniesiona o 5,91 mld UAH (0,394 mld euro) rezerwa zwrotu VAT na skutek weryfikacji prognozy średniego rocznego kursu hrywny (UAH) do dolara USD oraz eksportu towarów i usług.

2. Wniesienie zmian do kodeksu podatkowego i celnego Ukrainy oraz innych aktów ustawodawczych Ukrainy – zwiększenie dochodów o 24,7 mld UAH (1,65 mld euro). Przewidziano między innymi:

¹ Za wniesieniem zmian do budżetu państwa oddało głos 228 deputowanych ludowych podczas drugiej tury głosowania. Głosowano w następujący sposób: z frakcji „Batkivshchyna” – „za” głosowało 82 z 88 deputowanych ludowych, z partii „UDAR” – „za” głosowało 20 z 42 deputowanych ludowych, z grupy „Suverennaya Evropeyskaya” – „za” głosowało 29 z 36 deputowanych ludowych, z grupy „Ekonomicheskoye Razvitiye” - „za” głosowało 31 z 36 deputowanych ludowych, z frakcji „Svoboda” - „za” głosowało 34 z 35 deputowanych ludowych i spoza frakcji – „za” głosowało 32 z 59 deputowanych ludowych. Partia Regionów (120 osób) i Komunistyczna Partia Ukrainy (32 osoby) nie poparły tych zmian w budżecie państwa

² Między innymi z ogólnego funduszu budżetu państwa zmniejszeniu uległy wpływy o 28,1 mld UAH (1,87 mld euro) do 405,4 mld UAH (27,0 mld euro).

-
- Wprowadzenie składki w wysokości 0,5% na obowiązkowe państwowe ubezpieczenie społeczne przy dokonywaniu operacji zakupu waluty obcej w formie gotówkowej i bezgotówkowej - 9,1 mld UAH (0,61 mld euro)³.
 - Wycofanie stawki podatku 0% VAT obowiązującej przy eksporcie zbóż i roślin przemysłowych – oszczędność środków w wysokości 5,8 mld UAH (0,38 mld euro) kosztem zmniejszenia zwrotu VAT;
 - Podwyższenie stawek poszczególnych podatków i opłat (w tym podatku akcyzowego), wyrażonych w wielkościach bezwzględnych - 3,5 mld UAH (0,233 mld euro);
 - Wycofanie ulg w zakresie podatku VAT od operacji pierwszej dostawy leków i wyrobów medycznych (import i dostawy przez producenta) - 1,3 mld UAH (0,086 mld euro);
 - Podwyższenie stawki opłaty za korzystanie z zasobów naturalnych (dla gazu, ropy naftowej, rud żelaza oraz innych rud, węgla i kondensatu gazowego) - 1,5 mld UAH (0,10 mld euro);
 - Zastosowanie jednolitej stawki podatku akcyzowego od oleju napędowego - 1,5 mld UAH (0,10 mld euro);
 - Podwyższenie stawki podatku akcyzowego od samochodów i motocykli - 0,6 mld UAH (0,04 mld euro);

Podwyższenie stawki opłaty za korzystanie z częstotliwości radiowej - 0,5 mld UAH (0,04 mld euro);

- Poszerzenie kręgu płatników zobowiązanych do uiszczania opłaty w postaci nadwyżki celowej w stosunku do obowiązującej taryfy na gaz ziemny, o podmioty gospodarcze, które dokonują zakupu importowanego gazu ziemnego od nierezydentów Ukrainy - 0,3 mld UAH (0,02 mld euro);
- Zmniejszenie nieopodatkowanego importu towarów, wysyłanych przy pomocy międzynarodowych przesyłek pocztowych zwykłych i ekspresowych - 0,3 mld UAH (0,02 mld euro);
- Inne działania - 0,04 mld UAH (0,002 mld euro).

Rząd dokonał korekty prognozowanych wskaźników wpływów w zakresie podstawowych podatków i opłat do budżetu na 2014 rok i dokonał zmniejszenia jego dochodów o 21,6 mld UAH (1,44 mld euro) wobec wskaźnika 370,9 mld UAH (24,72 mld euro)⁴. Oczekuje się między innymi zmniejszenia następujących podatków:

- Podatku od wartości dodanej (saldo, wpłata pomniejszona o zwrot) - 14,6 mld UAH (0,99 mld euro);
- Podatku od zysku przedsiębiorstw - 5,9 mld UAH (0,39 mld euro);
- Podatku od dochodu od osób fizycznych - 5,8 mld UAH (0,39 mld euro);
- Podatku akcyzowego od towarów wyprodukowanych na Ukrainie - 1,5 mld UAH (0,10 mld euro).

Szczególną uwagę należy zwrócić na działania zmierzające do uzupełnienia budżetu funduszu emerytalnego. Zakłada się zmniejszenie łącznego deficytu funduszu emerytalnego o 3,5 mld UAH (0,24

³ Z wyliczeń za siedem miesięcy 2014 roku.

⁴ W tym kosztem przekazania do budżetu Krymu powszechnych podatków i opłat w wysokości 6,4 mld UAH (0,42 mld euro). W zakresie ogólnego funduszu budżetu państwa dochody zmniejszyły się o 29,7 mld UAH (1,98 mld euro), w tym z powodu Krymu o 5,9 mld UAH (0,39 mld euro). Należy zaznaczyć, że większe zmniejszenie dochodów w zakresie ogólnego funduszu budżetu państwa, niż w całości budżetu państwa, obserwuje się z powodu zwiększenia dochodów przeznaczonych na fundusz specjalny.

mld euro)⁵ do poziomu 18,1 mld UAH (1,20 mld euro). Przewiduje się przeprowadzenie następujących działań:

- Ustalenie składki na obowiązkowy państwowy fundusz emerytalny według stawki 0,5% przy dokonywaniu operacji zakupu przez osoby fizyczne i prawne waluty obcej w formie gotówkowej i bezgotówkowej. Taka konstrukcja doprowadzi do zwiększenia dochodów specjalnego funduszu w budżecie państwa, które zostaną przekazane na fundusz emerytalny Ukrainy z przeznaczeniem na wypłatę emerytur w wysokości 9,1 mld UAH (0,61 mld euro).
- Zmiana proporcji podziału jednolitej składki na powszechne ubezpieczenie społeczne pomiędzy funduszem emerytalnym i funduszami ubezpieczenia społecznego, co zapewni zwiększenie wpływów własnych o 3,4 mld UAH (0,23 mld euro).
- Wstrzymanie na okres lat 2014 - 2015 indeksacji emerytur w związku ze wzrostem średniego wynagrodzenia za pracę, od którego płacone są składki ubezpieczeniowe⁶ - oszczędność 1,3 mld UAH (0,09 mld euro).
- Emerytury, które są przyznawane zgodnie ze „specjalnymi” ustawami Ukrainy, ustalać w wysokości 70% (na dziś 80%) od kwoty miesięcznego wynagrodzenia, od którego była płacona składka na powszechne państwowe ubezpieczenie społeczne - oszczędność 0,01 mld UAH.

W celu uzyskania szczegółowych informacji, prosimy o kontakt:

Victor Maziarchuk, victor.maziarchuk@odfoundation.eu

Fundacja «Otwarty Dialog»

⁵ Dzięki zredukowaniu o 3,9 mld UAH (0,26 mld euro) wydatków na pokrycie dyficytu środków Funduszu Emerytalnego Ukrainy przeznaczonego na wypłaty emerytur z ogólnego funduszu emerytalnego i zwiększeniu o 9,1 mld UAH (0,61 mld euro) wydatków na specjalny fundusz emerytalny.

⁶ Zgodnie z punktem 2 artykułu 42 Ustawy Ukrainy „O powszechnym obowiązkowym ubezpieczeniu emerytalnym”.